

Col·legi d'Arquitectes
de Catalunya

Publicat a *COL·LEGI D'ARQUITECTES DE CATALUNYA* (<http://www.arquitectes.cat>)

[Inici](#) > Panamá, postCOVID-19

© Sergio Moreno

Panamà, davant la pandèmia que ens està afectant a tots, ha presentat diverses mesures de

mitigació que van ser aplicades amb immediatesa des del 22 de març. La declaració d'Estat d'Emergència Nacional implica quarantena total, toc de queda i llei seca. La quarantena permet als ciutadans sortir al carrer dos hores diàries per fer "comandes": comprar aliments, medicaments o anar al banc (les entitats financeres segueixen obertes en horaris restringits). Però només poden fer-ho en hores concretes, determinades pel número de finalització de la seva cèdula (DNI). A més a més homes i dones no poden sortir junts, el homes ho poden fer dilluns, dimecres i divendres i les dones dimarts, dijous i dissabtes. També s'ha tancat l'espai aeri (suposa un 80% del trànsit internacional) i s'han aturat completament les obres. Des que es va detectar el primer cas de COVID-19 a Panamà, el passat 9 de març, i fins al 19 d'abril s'han confirmat 4.500 casos, 165 recuperats i 126 morts.

Igual que a la resta del món, el coronavirus està fent qüestionar una sèrie d'hàbits que es donaven per suposats i que ara ens replantegem, com la necessitat diària de recórrer grans distàncies en espais confinats (autobusos, metro...) i que de vegades suposen fins a 2 hores de camí per arribar de la perifèria al centre de treball degut a la intensitat del trànsit, amb l'elevat risc de contagi que això suposa.

El model habitacional en tota Amèrica Llatina ha sigut un model de baixa densitat i grans extensions en la perifèria de la ciutat, donant per fet que el centre era prohibit per a economies mitges i baixes. El problema que suposa aquest model és l'empremta de cadascun dels habitatges, on la mitja per fer 100 unitats és de 5 hectàrees en barriades cada cop més allunyades del centre, amb la consegüent manca de serveis que això suposa (escoles, hospitals, comerços, parcs...).

Aquest ha sigut un model sempre qüestionat, però fins ara era l'única alternativa donat l'elevat cost dels habitatges al centre (normalment vivendes de més de 200m² i més de 400,000 USD).

Des de fa uns anys la unitat habitacional al centre s'ha anat reduint, arribant a peces de 50m² construïts i menys. Aquesta mida permet viure al centre per menys de 100,000 USD, ampliant en gran mesura el nombre de persones que hi poden accedir. No és un problema senzill de resoldre, doncs no es tracta només d'abaixar el metratge de les vivendes, s'ha de plantejar el problema globalment i amb diverses solucions possibles i potser no una única solució sinó la combinació de varies, però van sortint idees molt interessants: ciutats multinuclears, unitats habitacionals multifuncionals (oficina/habitatge), edificis autosuficients, zones urbanes d'estacionaments comuns, millorar la xarxa de metro...

Sergio Moreno, arquitecto. Corresponsal del COAC a Panamà.

[1]

[Tornar](#) [2]

Copyright@ Col·legi d'Arquitectes de Catalunya : <http://www.arquitectes.cat/ca/mon/panama-post-covid-19>

Links:

[1] <http://www.arquitectes.cat/ca/printpdf/printpdf/21716>

[2] <http://www.arquitectes.cat/ca/javascript%3Ahistory.back%281%29>